

ІНТЕРАКТИВНІ МЕТОДИ ЯК ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ СУЧАСНОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Новітнє суспільство висуває нові вимоги до освіти, однією із яких є підготовка людей, спроможних приймати критичні рішення, знаходити спосіб спілкування в новому оточенні, які достатньо ефективно встановлюють нові стосунки у швидко змінюваній реальності. Активність, самостійність, творчість, здатність адаптуватися до стрімких змін – ці риси особистості стають найважливішими на сучасному етапі історичного розвитку, а їх формування потребує реалізації нових підходів до процесу навчання.

Вимоги часу, реформування системи освіти в Україні орієнтують учителів на відмову від авторитарного стилю навчання на користь гуманістичного підходу й застосування методів, що сприяють розвитку творчих засад особистості з урахуванням її індивідуальних особливостей.

Завдання, що постають перед сучасною освітою, чітко окреслюють головні напрями, за якими вони мають реалізовуватися. Серед них одним із вагомих є перехід від традиційної (предметно орієнтованої) до інноваційної (особистісно орієнтованої) парадигми освіти, що безпосередньо пов'язано з реалізацією у навчанні історії та правознавства особистісно орієнтованого та компетентісного підходів, оскільки це забезпечує самоцінність знань, розвиток умінь здобувати, опрацьовувати інформацію, одержану з різних джерел, застосовувати її для індивідуального розвитку та самовдосконалення людини [1].

Характерною рисою педагогічної взаємодії вчителя й сучасної школи є запровадження у навчальному процесі інтерактивних технологій, які спрямовані на розвиток особистості учня.

Новітнє суспільство спонукає сучасну педагогіку пропонувати і застосовувати нові методи навчання, які базуються на реальних стимулах поведінки людей, і ті з них, які відповідають завданням педагогічно доцільної організації життєдіяльності дітей, використовують у педагогічній практиці, тобто під час навчання. Для надання або вироблення тих чи інших знань, використовуючи інтерактивні технології, викладач застосовуватиме методи навчання. Тобто, через систему методів ми реалізуємо навчання за певними технологіями.

Жоден учитель, попередньо не пройшовши школу сучасного педагога, не зможе оперувати відповідними знаннями, щоби полегшити навчання й покращити рівень компетентності учнів. Але вже сьогодні як в Україні, так і за кордоном педагогіка масово працює над апробацією в навчальних закладах інтерактивних методів. Навчальний процес відбувається за умови постійної активної взаємодії всіх учнів; учитель та учень є рівноправними суб'єктами навчання. Інтерактивне навчання сприяє формуванню навичок і вмінь, як предметних, так і загальнонавчальних; виробленню життєвих цінностей; створенню атмосфери співробітництва, взаємодії; розвитку комунікативних якостей. Інтерактивні методи

навчання містять у собі організацію парних, мікрогрупових і групових взаємодій у навчальному процесі. Вони сприяють закріпленню засвоєної інформації в пам'яті, формуванню навичок, контролю правильності засвоєння знань і виконання дій. Завдяки опорі на відношення взаємопідтримки між учнями відбувається зниження психологічного бар'єра, напруженості і, як наслідок, активізуються процеси сприйняття, запам'ятовування і формування навичок.

Пік творчої уяви, фантазії припадає на вік 8-11 років. Психологи стверджують, що в основі розвитку розумових можливостей молодших школярів лежить пізнавальна потреба, що виявляється як допитливість, потреба у нових враженнях, як потяг до нового. Тому перед учителями початкових класів стоїть завдання – максимально посилити роботу з розвитку творчих можливостей дітей [2].

Під час використання активних форм і методів навчання підвищуються вимоги до вчителя, який повинен виступати в ролі організатора пізнавальної діяльності учнів, а не переповідання інформації.

У початкових класах доцільно використати такі інтерактивні вправи: 1-му класі: «Знайди когось», «Мікрофон», «Чарівна паличка», «Чарівна подушка», «4 кути», «Робота в парах», «Мозковий штурм», «Незакінчені речення»; у 2-му класі застосувати всі вправи, що запропоновані для 1-го класу плюс: «Карусель», «Займи позицію», «Робота в малих групах», «Навчаючи - учусь», «2-4 – всі разом», «Музичний вулик»; у 3-му та в 4-му класах доцільно використовувати усі вправи з переліку 1-го та 2-го класів плюс: «Графіті», «Мозаїка» та інші інноваційні методи «Шість мислячих капелюхів» та різні практичні вправи «Знайомство», «Очікування», «Групування», «Кола Вєнна» та ін.

Переваги інтерактивного навчання

1. Формування навичок культури спілкування (вміння вести дискусію, обговорення).
2. Вироблення вміння приймати спільні рішення.
3. Удосконалення вміння робити аналіз, синтез, висновки та узагальнення.
4. Формування навичок ораторського мистецтва [3].

Інтерактивні форми та методи слід застосовувати лише тоді, коли вони необхідні й дадуть очікуваний результат. В іншому випадку вони радше принесуть шкоду, аніж користь.

Список використаних джерел

1. Інтерактивні технології навчання у початкових класах / Авт. – упор. І.І.Дівакова – Тернопіль: Мандрівець, 2011. – 180 с.
2. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: навч. посібник / І. М. Дичківська. – К. : Академвидав, 2004. – 352 с.
3. Пометун О. Інтерактивні методи та системи навчання / О. Пометун. – К.: Шк. Світ, 2007. – 112с.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>